

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Гентський університет (Бельгія)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
UNIVERSITY NORTH (Хорватія)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
Матеріали XI Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

25 квітня 2024 року

Полтава – 2024

З огляду на швидкий розвиток мережі інтернет та вільного доступу до нього діяльність благодійних організацій та фондів стали ще більш поширеними серед пересічного українця, кожен бажаючий навіть з мінімальною сумою може в один клік допомогти тій чи іншій благодійній організації чи фонду, в їх поширені також важливу роль відіграють українські блогери, які допомагають просувати збори.

На початку травня 2023 року інтернет-портал «Kantar» опублікував дослідження у якому було помітно на що, та в які фонди українці частіше всього жертвують свої кошти. Серед благодійних цілей на які перераховували кошти українці були: потреби ЗСУ (94%), гуманітарна допомога (34%), допомога тваринам (18%), та потреби медичних закладів (17%). Серед популярних фондів, яким українці перераховували кошти – це Фонд «Повернись живим» (43%), Благодійний фонд Сергія Притули (42%), Організація UAnimals (25%), ЮНІСЕФ (23%), Товариство Червоного Хреста України (21%), тощо [2].

В умовах воєнного стану некомерційні господарські організації довели не тільки потрібність в своєму існуванні за рахунок функціонування таких закладів як школи, університети або ж лікарні, а також як важливий аспект функціонування таких важливих ланок в державі як армія.

Література:

1. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 8 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Volunteering in Ukraine. Kantar. Shape your brand future. URL: <https://www.kantar.com/ua/inspiration/public-sector/volunteering-in-ukraine>.

Замахін Андрій Леонідович

*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», к.ю.н., доцент кафедри публічного
управління, адміністрування та права*

Дорошенко Віталій Олегович,

Копійка Олександр Юрійович

*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», здобувачі 4 курсу, групи 401-П,
спеціальності 081 «Право»*

ПРОБЛЕМИ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО АДВОКАТІВ

Зі зміною реалій сьогодення виникає нагальна потреба переосмислити роль та статус адвоката у кримінальному провадженні. Адвокатура як незалежний правозахисний інститут відіграє ключову роль у забезпеченні верховенства права та захисті прав і свобод людини. Од-

нак, на практиці адвокати стикаються з низкою проблем, які потребують негайного вирішення.

Протягом останніх років спостерігається зростання кількості кримінальних проваджень, які стосуються адвокатів. Це включає обшуки в їх офісах, втручання у приватне спілкування з клієнтами, називання непідтверджених підозр і оцінку їхньої правової допомоги з позиції співучасті або відтотожнення їх із своїми клієнтами. Часто це стається не через протиправну поведінку адвокатів, а через їхню ефективну захисну роботу [1].

Для вирішення цієї проблеми вже було запропоновано кілька законодавчих ініціатив, зокрема законопроект щодо посилення авторитету адвокатури. Проте поки що суттєвих змін не відбулося, тому адвокатам доводиться самостійно захищати свої права.

Включення спеціального порядку кримінального провадження для адвокатів у КПК України пов'язане з бажанням законодавця забезпечити їм найбільш сприятливі умови для виконання професійних обов'язків та захисту від можливого незаконного тиску. Отже, ці особливості можна сприймати як «кримінальний імунітет» в разі дотримання адвокатом своїх професійних обов'язків у суді або інших юридичних чи адміністративних органах [2].

Однак, незважаючи на закріплені в законодавстві (Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», Кримінальний процесуальний кодекс України та Кримінальний кодекс України) гарантії незалежності діяльності адвокатів, спостерігаються випадки серйозного порушення цих гарантій з боку органів державної влади, їх посадових і службових осіб, а також правоохоронних органів, що проводять кримінальне провадження [3]. Частіше за все, такі порушення включають незаконні дії щодо проведення огляду, витребування чи вилучення документів, що стосуються адвокатської діяльності, а також порушення вимог закону щодо присутності представника ради адвокатів регіону та заздалегідь повідомлення її про проведення процесуальних дій стосовно адвоката. Нерідко також виникають ситуації, коли компетентні суб'єкти, визначені законом, не надсилають письмове повідомлення про підозру адвокату або не інформують відповідні органи адвокатського самоврядування про застосування запобіжного заходу (зокрема, затримання) щодо адвоката.

Крім того, порушення законодавства, що стосується гарантій діяльності адвокатів, часто супроводжується незаконним втручанням у їхню професійну діяльність, нападами або загрозами, коли життя, здоров'я, честь і гідність адвоката та його родини знаходяться під охороною держави, а будь-які посягання на них тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

Такі постійні порушення законодавства щодо гарантій діяльності адвоката свідчать про необхідність зміцнення відповідальності за перешкодження правомірній професійній діяльності адвокатів, а також за загрози або насильство щодо них, посягання на їхнє життя, що здійс-

нюється у зв'язку з наданням правової допомоги, та інші незаконні дії, що передбачені статтями 397–400 КК України[4].

Для усунення вищезазначених проблем пропонуємо враховувати положення ст. 23 ЗУ «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» у КПК України. Це передбачає проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів або слідчих дій лише за дозволом суду, який надається за клопотанням відповідних прокурорських органів[4].

Крім того, органи або посадові особи, які затримали адвоката чи застосували до нього запобіжний захід, мають негайно повідомити про це відповідну раду адвокатів регіону.

Під час проведення обшуку або огляду майна адвоката, а також тимчасового доступу до його документів, повинен бути присутній представник ради адвокатів регіону. Службова особа, яка проводить такі процесуальні дії, повинна попередньо повідомити про це раду адвокатів регіону, де проводиться дія [3].

Отже, зараз збільшилися кримінальні провадження, де адвокат є у ролі потерпілого внаслідок незаконних дій правоохоронних органів, таких як обшуки офісів, втручання у спілкування з клієнтами, необґрунтовані звинувачення у співучасті злочинів. Це порушує гарантії незалежності адвокатської діяльності, закріплені в законодавстві. Для вирішення проблеми пропонується запровадити обов'язковий дозвіл суду на проведення слідчих дій стосовно адвокатів, присутність представника адвокатської ради під час обшуків, негайне повідомлення адвокатської ради про затримання адвоката. Також необхідно посилити відповідальність за перешкодження професійній діяльності адвокатів, посягання на їхнє життя та безпеку. Це дозволить зміцнити гарантії незалежності адвокатури як інституту захисту прав людини.

Література:

1. Ненов Д. Беззахисний захисник. Як захистити адвоката у кримінальному провадженні. Юридична газета – онлайн версія. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/bezzahisniy-zahisnik-yak-zahistiti-advokata-u-kriminalnomu-provadhenni.html>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI : станом на 28 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI : станом на 3 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

4. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III : станом на 28 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>